

СЛУЖБОВЫЯ ЧАСЦІНЫ МОВЫ

Першы ўзровень

Частка А

A1. Адзначце прыназоўнікі:

- 1) пры;
- 2) з-за;
- 3) або;
- 4) ні;
- 5) каля.

A2. Адзначце злучнікі:

- 1) без;
- 2) каб;
- 3) і;
- 4) аднак;
- 5) бы.

A3. Адзначце часціцы:

- 1) няхай;
- 2) бо;
- 3) у;
- 4) б;
- 5) вось.

A4. Адзначце злучальныя злучнікі:

- 1) таму што;
- 2) або...або;
- 3) і...і;
- 4) паколькі;
- 5) нібы.

A5. Адзначце тады арадкавальныя злучнікі:

- 1) пакуль;
- 2) ды і;
- 3) ці тады...ці таго;
- 4) для таго каб;
- 5) тым часам як.

A6. Адзначце спалучэнні з правільна напісанымі прыназоўнікамі:

- 1) негледзячы на дождж;
- 2) з-за дома;
- 3) са школы;
- 4) у ўніверсітэце;
- 5) са мною.

Частка В

B1. Запішыце склон, з якім ужываецца прыназоўнік у сказе.

Цікава глядзець на зорнае неба.

□□□□□□□□□□

В2. Запішыце склон, з якім ужываецца прыназоўнік у сказе.

Сонечнае святло разлівалася на лугах.

□□□□□□□□□□

В3. Запішыце склон, з якім ужываецца прыназоўнік у сказе.

У настаўніка былі цікавыя і запамінальныя ўрокі.

□□□□□□□□□□

Другі ўзровень

Частка А

А1. Адзначце састаўныя прыназоўнікі:

- 1) замест;
- 2) па-над;
- 3) у залежнасці ад;
- 4) поруч з;
- 5) у галіне.

А2. Адзначце парныя злучнікі.

- 1) як...так і;
- 2) чым...тым;
- 3) ні...ні;
- 4) калі...то;
- 5) то...то.

А3. Адзначце эмацыйна-экспрэсіўныя часціцы:

- 1) менавіта;
- 2) што зг;
- 3) ажыг;
- 4) толькі;
- 5) нават.

А4. Адзначце склоны, з якімі ўжываецца прыназоўнік *на*:

- 1) родны склон;
- 2) давальны склон;
- 3) творны склон;
- 4) вінавальны склон;
- 5) месны склон.

А5. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы з'яўляюцца прыназоўнікамі:

- 1) **Побач** стаяў дом.
- 2) **Абапал** дарогі – лес.
- 3) **Упоперак** ракі лягла дарога.
- 4) **Вакол** школы раслі кветкі.

5) **Пасля** пачулася песня.

А6. Адзначце моўныя адзінкі з правільна напісанымі часціцамі:

- 1) даволі-такі;
- 2) абы-з чым;
- 3) ён усё ж такі вярнуўся;
- 4) пісалі-ж;
- 5) хіба што.

Частка В

В1. Запішыце, як (разам ці асобна) неабходна ўжываць *не*.

(не) засеянае жытам поле

□□□□□□□□□□

В2. Запішыце, як (разам ці асобна) неабходна ўжываць *не*.

напісана (не) па-англійску

□□□□□□□□□□

В3. Запішыце, як (разам ці асобна) неабходна ўжываць *не*.

(не) давыканаць

□□□□□□□□□□

Трэці ўзровень

Частка А

А1. Адзначце чэвытворныя прыназоўнікі:

- 1) вакол;
- 2) з-пад;
- 3) акрамя;
- 4) у адпаведнасці з;
- 5) на.

А2. Адзначце адыменныя прыназоўнікі:

- 1) на працягу;
- 2) пасля;
- 3) у сувязі з;
- 4) нягледзячы на;
- 5) з мэтай.

А3. Адзначце вытворныя злучнікі:

- 1) ды;
- 2) што;
- 3) хоць;
- 4) а;

5) калі.

A4. Адзначце словаўтваральныя часціцы:

- 1) бы;
- 2) не;
- 3) хай;
- 4) давай;
- 5) ні.

A5. Адзначце словазлучэнні з правільна ўжытымі прыназоўнікамі:

- 1) не выканаць праз ляноту;
- 2) створаны па ўзоры;
- 3) дзівіцца з надвор'я;
- 4) ісці па ваду;
- 5) выбраць па сваім гусце.

A6. Адзначце сказы з правільна ўжытымі часціцамі *не (-ні)*:

- 1) Дзе Антось не вандраваў!
- 2) У двары не гуку.
- 3) Куды ні пойдзеш, усюды вясна.
- 4) Маці не магла не парадавацца.
- 5) У Алесінай душы няма ні кроплі сумнення.

Частка В

B1. Запішыце, якой службовай часцінай мовы паводле паходжання з'яўляецца *-кольвек (-кольвечы, колечы)*.

□□□□□□□□□□

B2. Устанавіце адпаведнасць паміж выдзеленымі словамі і іх часцінамоўнай прыназоўнікам. Адказ запішыце.

А. Гэта далзе запомнілася надоўга.	1. Адносны займеннік.
Б. Залаты загалас жыцця – гэта тваё маленства.	2. Указальны займеннік.
В. Радыма, што праклала шлях да міру, перада мной.	3. Узмацняльная часціца.
Г. Тады хлопцу здавалася, што ўсё пацячэ гладка.	4. Указальная часціца.
Д. Гуртам і ў бядзе лягчэй.	5. Падпарадкавальны злучнік.

□□□□□□□□□□

B3. Запішыце, якой часцінай мовы з'яўляецца выдзеленае слова ў сказе.
Бабуля сабе ідзе моўчкі, уважліва назіраючы за птушанятамі.

□□□□□□□□□□